

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

Delovno skupino sestavljajo:

- Barbara BRAJCER – MK PZS
- Maja BOBNAR
- Jana ČANDER
- Marjeta ČIČ
- Tjaša FILIPČIČ
- Franc GRIČAR – VK PZS
- Irena LAMOVEC
- Jurček NOWAKK
- Lidija SLATNER
- Boro ŠTRUMBELJ

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

DS je pripravila:

- Priročnik “in planinec”,
- Dnevnik “in planinec”,
- osnutek za Učbenik “in planinec”,
- 29. in 30. septembra in 1. oktobra se je izvedla

Pilotno usposabljanje,

- predstavitve programa Planinstvo za invalide/OPP:
  1. na usposabljanjih in izpopolnjevanjih,
  2. v zavodih, šolah, VDC-jih, zvezah,
  3. pohodi z invalidi/OPP,
  4. tabor z invalidi/OPP – Elerji,
  5. jesenski posveti PZS ...
- Izvaja projekt za ministrstvo za zdravje

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

- predstavlja pomen dela z invalidi/OPP v PZS in izven nje,
- skrb za medpodročno sodelovanje,
- poudarja družbeno odgovornost,
- ureja in dopolnjuje Priročnik “in planinec”,
- vodi administracijo za Dnevnik “in planinec” in njegovo posodabljanje,
- sodeluje z društvi, ostalimi komisijami, odbori ... v PZS,
- sodeluje z društvi, zvezami, zavodi, javnimi zavodi izven PZS,
- obvešča o vseh strokovnih spremembah v zakonodaji, javnosti,
- širi idejo Planinstvo za invalide v javnosti za bolj vključujočo družbo,
- javljanje na razpise ...

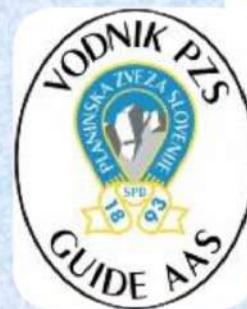
PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Strokovni kader, ki se v PZS “ukvarja” z invalidi/OPP:

- mladinski vaditelji,
- mentorji planinske skupine,
- vodniki PZS,
- inštruktorji planinske vzgoje,
- vaditelji in inštruktorji plezanja,
- varuhi gorske narave ...

Strokovni kader izven PZS

- strokovni kader v društvih, zvezah, zavodih, javnih zavodih, VDC ...
- univerze, fakultete, raziskovalni centri ...

Naročila za dnevnik in planinec
ds-drugacni@pzs.si
planinska.zalozba@pzs.si

ISBN 383-005-7330-44-0

3 830057 330440

DNEVNIK
in PLANINEC

2. POHOD/TURA

DATUM:

NA:

ČAS HOJE:

OPIS POTI/RAZMER:

ŽIG:

POČUTJE

3. PLEZANJE

DATUM:

NA/V:

OPIS:

ZA 6 POHODOV
»BRONASTA ZNAČKA«

ZA 14 POHODOV
»SREBRNA ZNAČKA«

ZA 24 POHODOV
»ZLATA ZNAČKA«

ZA PREPLEZANIH 6 SMERI
»VPONKA«

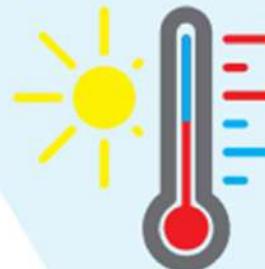
ZA IZPOLNJENIH 3 DNEVNIKOV
»PRIZNANJE + BRONASTA VPONKA«

ZA IZPOLNJENIH 7 DNEVNIKOV
»PRIZNANJE + SREBRNA VPONKA«

ZA IZPOLNJENIH 12 DNEVNIKOV
»PRIZNANJE + ZLATA VPONKA«

VРЕМЕ

ODVISNO OD VREMENA SE TUDI
OBLEČEMO, ZAŠČITIMO ...

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Še več pomenov dobimo:

z besedico **in**

➤ **in** pomeni:

in - invalid

in - inkluзija,

in - da si sprejet,

in - da si aktualen,

in - interdisciplinarno,

in - da si del družbe,

in - da si IN. (you are in).

Inkluzija je proces pri katerem se naučimo živeti drug z drugim.

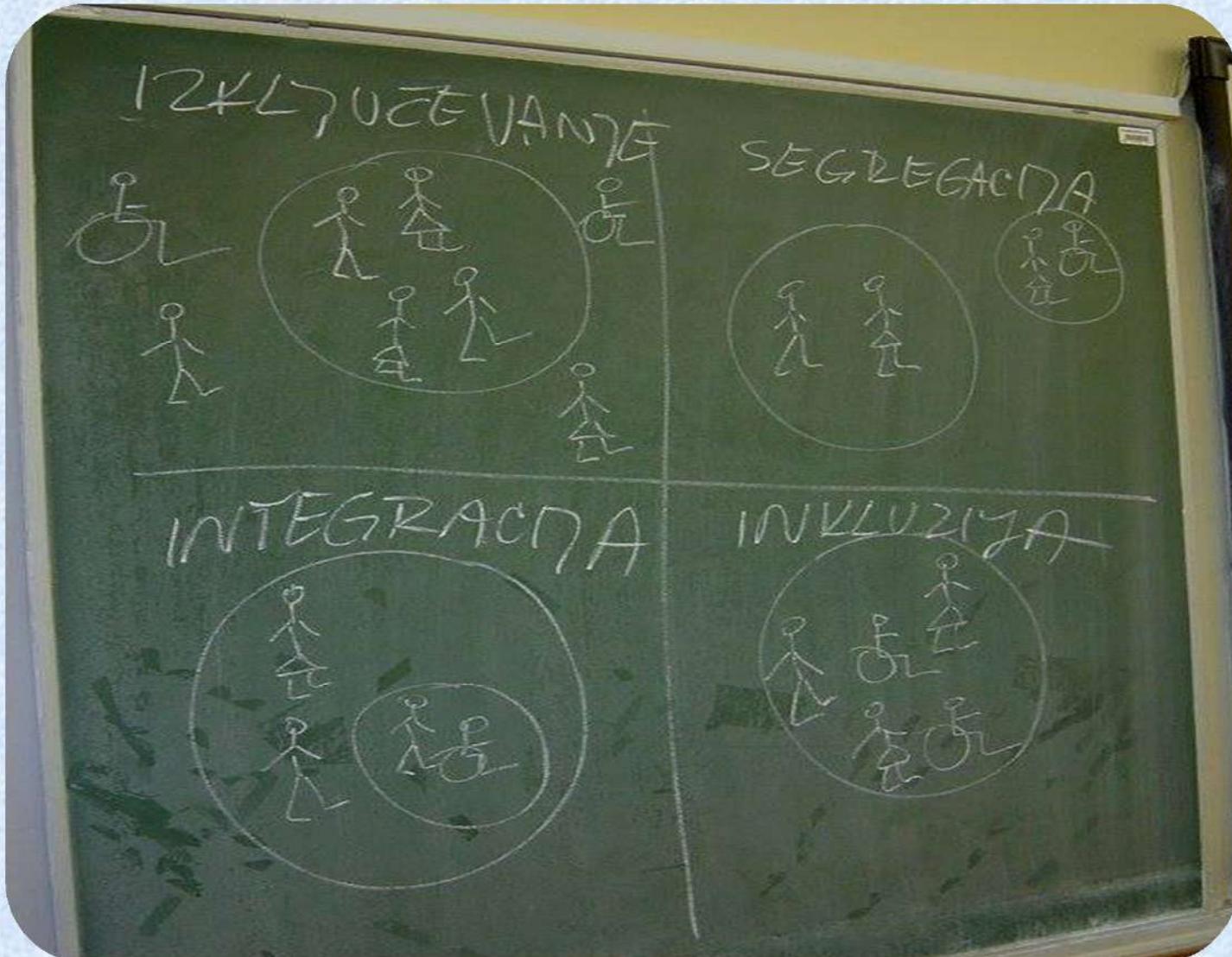
➤ **in** je tudi okrajšava za inkluзivno/vključljivo

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

gluhi
naglušni

OMDR

DS - Planinstvo za invalide/OPP

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

slepi
slabovidni

Diabetes
dolgotrajno bolni

gibalno ovirani

Jesenski posveti PZS

in PLANINEC

PRIROČNIK

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

ISKRENE ČESTITKE, vsem, ki ste želeli,
hoteli, zmogli in ob izdaji priročnika
nedvomno tudi uživali.

HVALA VAM! *prim. Janez Poles, dr. med., internist in kardiolog*

PRVI VTIS:

Vsebinsko odličen priročnik. Zanimiv uvod s programom dela z invalidi/OPP ter definicija invalid/OPP.

Zaključku se seznanimo še s Planinsko zvezo Slovenije, planinsko šolo ter širokim naborom programov , ki vabijo k športu, pohodništvu in planinstvu otroke, mladino in odrasle, pa tudi one s posebnimi potrebami.

Pohvaliti moram PRILAGODITVE na koncu vsakega poglavja.

PREDLOGI:

Če želim priročnik vtakniti v žep ali nahrbtnik in ga nesti s sabo na pohod, je prevelik. Predlagam priročnejši format A6. Platnice naj bodo plastificirane.

VADBA NA RECEPT

*prim. Janez Poles, dr. med.,
internist in kardiolog*

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

USPOSABLJANJE PLANINSTVO ZA INVALIDE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

29. septembra do 1. oktobra 2017
Na Uštah (PD Moravče)

PILOTNO USPOSABLJANJE ZA STROKOVNI KADER ZA DELO Z INVALIDI/OPP V PLANINSTVU

DS - Planinstvo za invalide/OPP

Jesenski posveti PZS

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
PARAOLIMPIJSKI KOMITE

21 udeležencev

10 predavateljev

16 ur

Inkluzijski pohod

Pričakovanja udeležencev

Koraki vodenja invalidnih oseb (gluhih).

Izmenjevanje izkušenj.

Poznavanje različnih ovir posamezne kategorije invalidov.

Spoznati, kako osebam s PP približati planinstvo in jim omogočiti čimvečje možnosti za vključevanje v planinske dejavnosti.

Dodatno priložnost za sodelovanje med PZS in VDCji oz. podobnimi institucijami.

Pridobiti čimveč informacij. Novo znanje, izzivi. Biti tolerantna in pomagati.

Pričakujem koristne nasvete za vodenje.

Nadgraditev znanja, spoznavanje novosti, pristopov in dela, spoznavanje novih ljudi, najti načine kako lahko pomagam.

Katere invalide je sploh možno voditi po PZS normativih, kako jih spremljati, kdo mora biti še dodatno spremljevalec, kako različni invalidni ljudje čutijo pomen 'iti b planine'.

Nove usmeritve, dodatne razlage za laika, nekaj dobrodošlih 'receptov' –pri delu z OPP, nove izkušnje. Spoznati odnos do invalidov, voditi z njimi.

Vesel sem, da se je začelo izobraževanje tudi za invalidne osebe oziroma osebe s posebnimi potrebami.

Največkrat je bilo izpostavljeno pridobivanje znanja. Informacije o kategorijah invalidnosti in njihove posebnosti ter načine 'recept' pristopa do njih in kako jih voditi.

Vsa pričakovanja so bila izpolnjena. Udeleženci so dobili to, po kar so prišli.

Obiskali/pozdravili so nas:
Podpredsednik PZS Roman
PODNEBŠEK
Predstavnik vodniške komisije
in načelnica MK Barbara
BRAJČER

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Predavatelji petek, 29. septembra 2017:

- **Lena GABRŠČEK -** POMEN GIBANJA, POGLED S STRANI INVALIDA
- **Irena LAMOVEC -** GIBALNO OVIRANI
- **Darja PAJK -** GLUHI/ NAGLUŠNI

Predavatelji sobota, 30. septembra 2017 :

- **Tjaša FILIPČIČ -** PEDAGOŠKE STRATEGIJE PRI DELU Z INVALIDI
- **Rozala ARKO -** DOLGOTRAJNO BOLNI
- **Tina JEROMEN -** PSIHOLOGIJA V ŠPORTU
- **Tanja PRINCES -** MOTNJA V DUŠEVNEM RAZVOJU – MDR
- **Zdenka VIRANT -** AVTIZEM
- **Maja BURIAN -** SLEPI/SLABOVIDNI

DS - Planinstvo za invalide/OPP

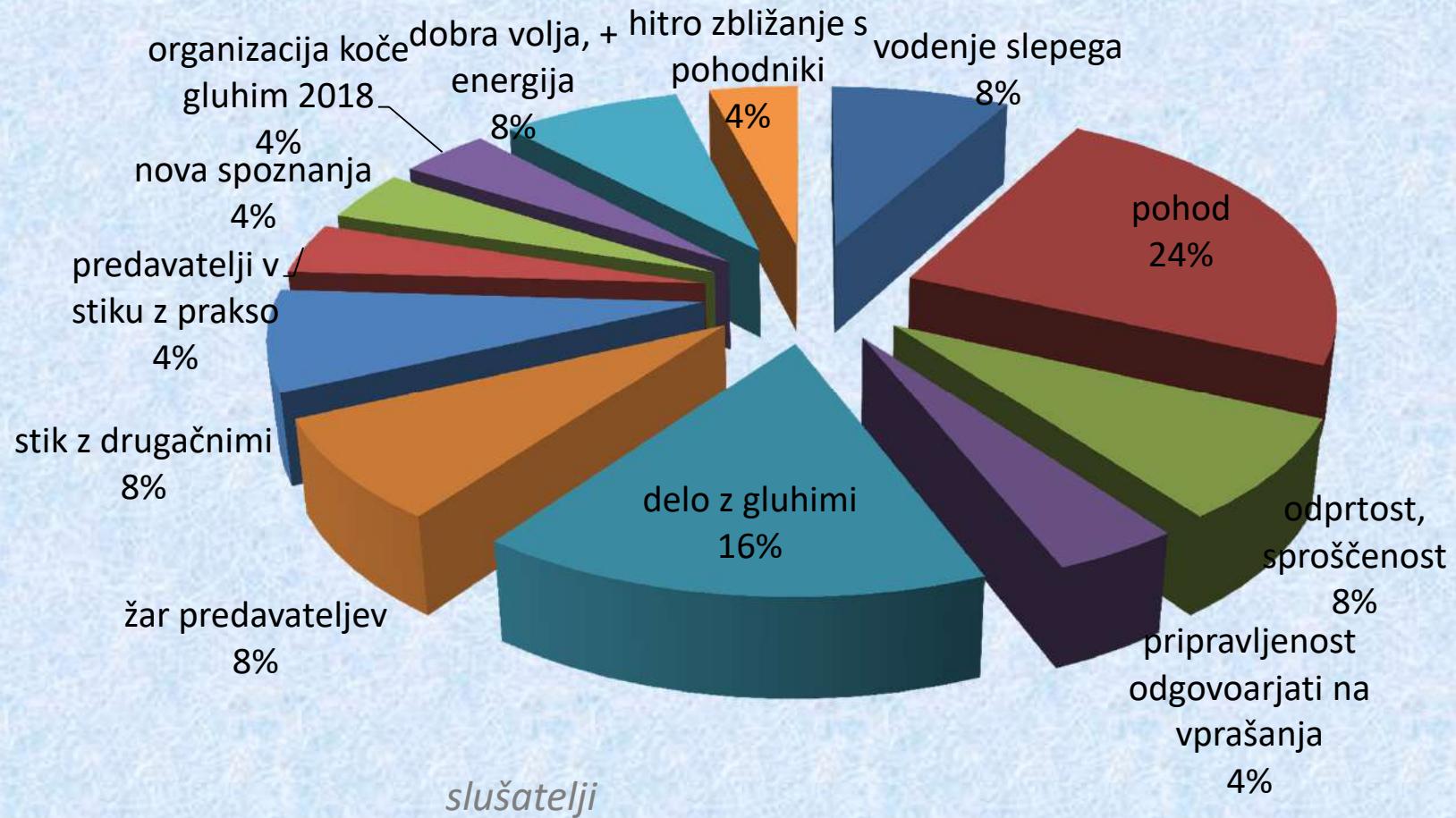

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Kaj vam je najbolj ostalo v spominu?

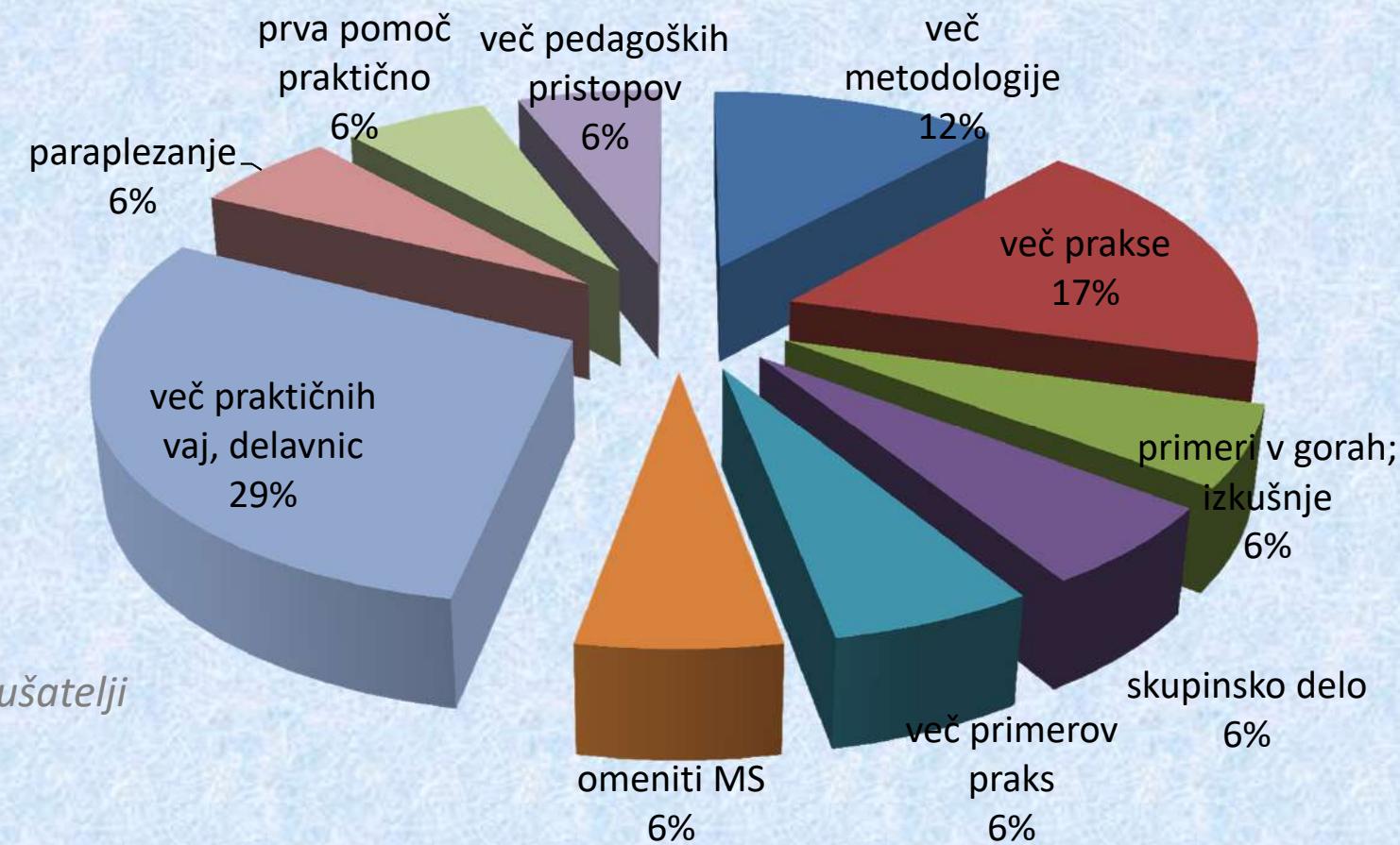

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Katere vsebine bi dodali, kaj ste pogrešali?

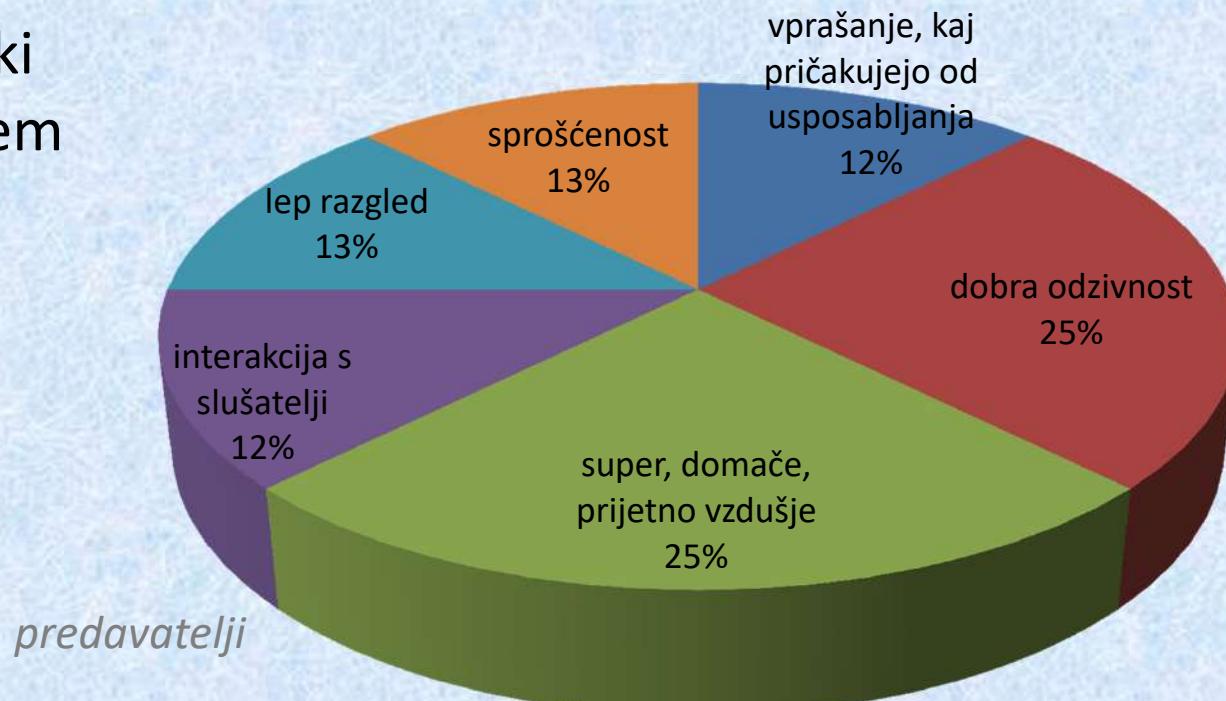
“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Napišite svoje mnenje, pripombe in sugestije

- Prijetna skupina, zanimanje skupine, prijetno vodenje seminarja.
- Zahvaljujem se za prijetno izkušnjo, zelo zanimivo in poučno.
- Želim veliko uspeha naprej.
- Veseli me, da se je našla skupina ljudi, ki je začela delati na tem področju.
- Odlična ideja, ki bo sprožila plaz – spremembe tudi drugod, v življenju nasploh. BRAVO!

Kaj vam je najbolj ostalo v spominu?

Napišite svoje mnenje, pripombe in sugestije

- Se vidimo na naslednjem predavanju.
- **Menim, da je seminar uspel v vseh presežkih.**
- Hvala in čestitke. Super.
- **Še tovrstnih predavanj, morda usmerjena samo na določen tip invalidnosti – zaradi časa.**
- Zelo odlično izpeljano usposabljanje – od organizacije do predavateljev, v glavnem odlično.
- **Usposabljanje je bilo uspešno izvedeno. Zelo prav pridejo konkretni primeri iz prakse. Pohod z OMDR je super izkušnja za vse, ki se s tako populacijo še niso srečali.**
- Hvala in srečno že naprej pri novih usposabljanjih.
- **Tako izobraževanje bi morali boj popularizirati. Upam, da bomo mi ambasadorji tega dela, zbuditi je treba tudi okolje, da to bolj podpre, da ne bo več za to samo trmasto vztrajanje posameznika ali manjše skupine.**
- Več poudarka pri vključevanju invalidov v normalne pohodniške skupine. Smiselno se mi zdi, da se na turi vodi manjše skupine invalidov.

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Kako naprej?

- negovati program planinstvo za invalide,
(logo, zaščitni znak, slogan, komunikacijski načrt ...)
- posodobiti priročnik,
- izdati učbenik,

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Kako naprej?

- načrtovati predstavitev, da bi v 3 letih zajeli čim več licenciranih vodnikov, mentorjev ... in ostalih strokovnih delavcev,
- **na letni ravni izvesti vsaj 3 usposabljanja: planinstvo za invalide/OPP,**
- **sistemsko se lotiti planinskih poti za invalide/OPP, in invalide na vozičkih - Spletna aplikacija**
- javljanje na razpise ...
- širiti idejo programa s pohodi, tabori in predstavitvami v društvih, zvezah in na univerzah/fakultetah ...,
- izdelati vizijo implementacije “**blagovne znamke**” (logo, zaščitni znak, slogan, komunikacijski načrt ...) Planinstvo za invalide,
- **Spletna stran**

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

- usposabljati strokovne delavce izven PZS,
- sodelovanje čez mejo,
- sprejem dela delovne skupine in invalidov/OPP na taki ravni kakor je sprejeta izven PZS,
- **Delovno skupino – odbor razdelit v strokovni in operativni del,**

Da bi razširili delovno skupino še s 3 - 6 člani (zainteresirani iz društev - PZS),

s socialno delavko Magdaleno STRMŠEK, Igor Oprešnik MDO Podravje, profesorico Tanjo PRINCES;

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

19. – 26. avgust 2017 –
tabor Elerji

PS – Planinstvo za invalide/OPP

Jesenski posveti PZS

Planinstvo za invalide/OPP

Jesenski p

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

**19. september 2017 – DS planinstvo za invalide/OPP
9. redna srečanje delovne skupine**

**21. september 2017 – UO PZS
Predstavitev delovne skupine**

PROJEKT

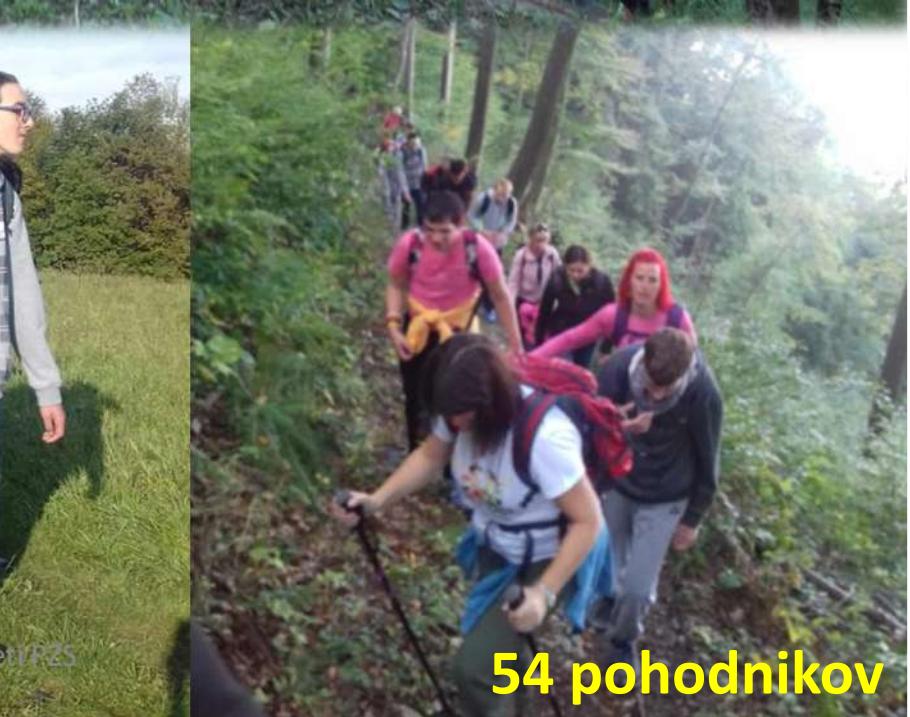
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

23. september 2017 –
Ušte

DS - Planinstvo za invalide/OPP

Jesenjski posvet PZS

54 pohodnikov

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

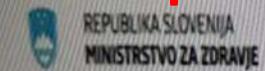

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

26. september 2017 – f3žo – Cankarjev dom

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za šport

DOBER TEK
Slovenija
Svet dobre prakse

STROKOVNI POSVET

KAJ JE ZDRAV ŠPORT MLADIH?

Kaj lahko zdravniki, trenerji, športni pedagogi in starši naredimo za boljše zdravje mladih športnikov?

GRAND HOTEL UNION

Ljubljana, 27. september 2017

27. september 2017 – Posvet - Kaj je zdrav šport mladih – Hotel Union

28. september 2017 – RTV SLO – oddaja Dobro jutro

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

29. – 30. september 2017
– Pilotno usposabljanje –
Planinstvo za invalide –
TEORIJA

**1. oktober 2017 –
GEOSS POHOD
63 pohodnikov**

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

3. oktober – zveze/društva

Odnesla sva po 3 priročnike in 3 dnevnike in planinec za promocijo:

- **Zveza Sožitje**
- **Zveza gluhih/naglušnih**
- **Zveza slepih/slabovidnih**
- **Zveza Sonček**
- **Multipla skleroza**
- ...

PROJEKT

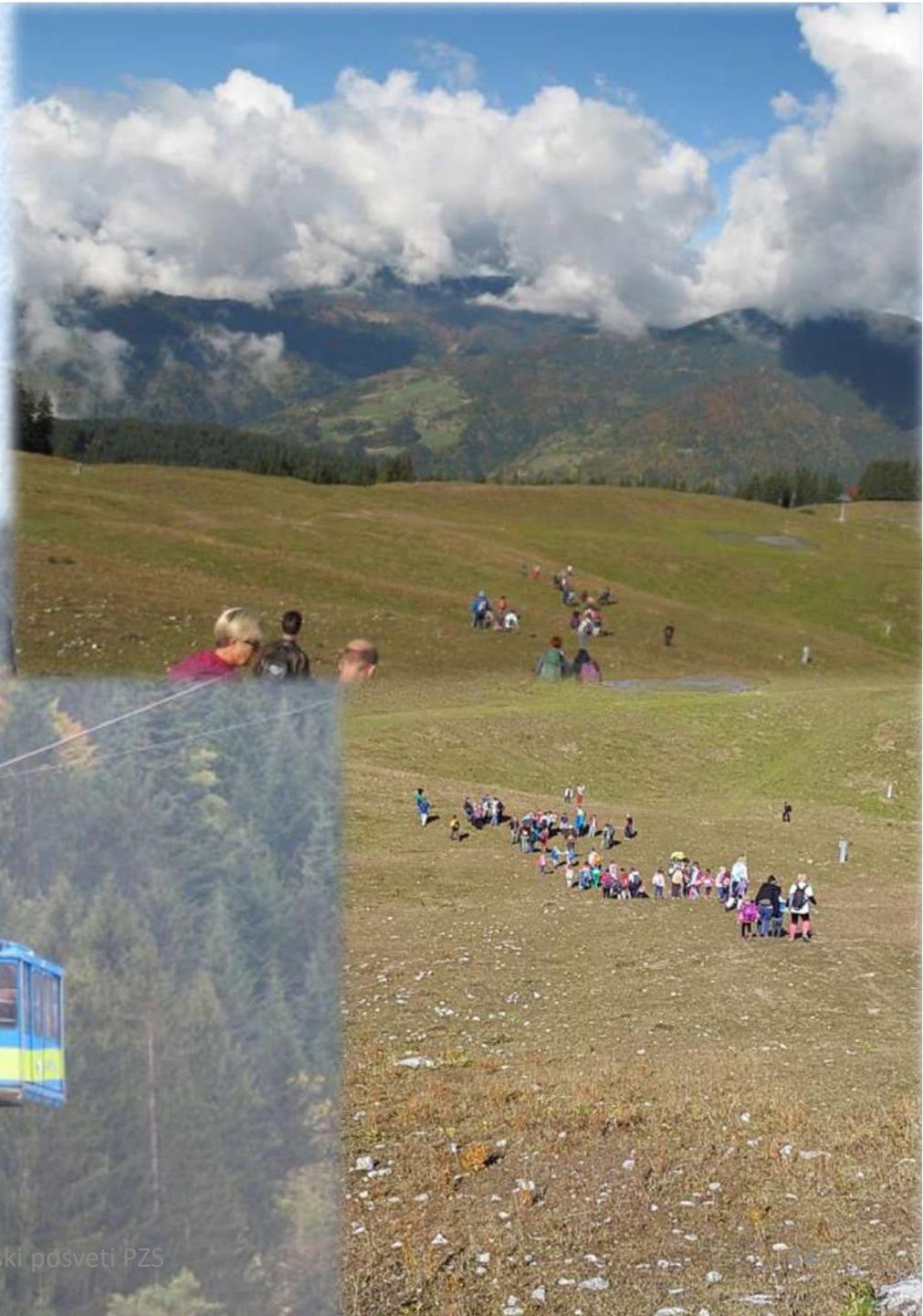

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

10. oktober 2017 – Golte

Jesenski posveti PZS

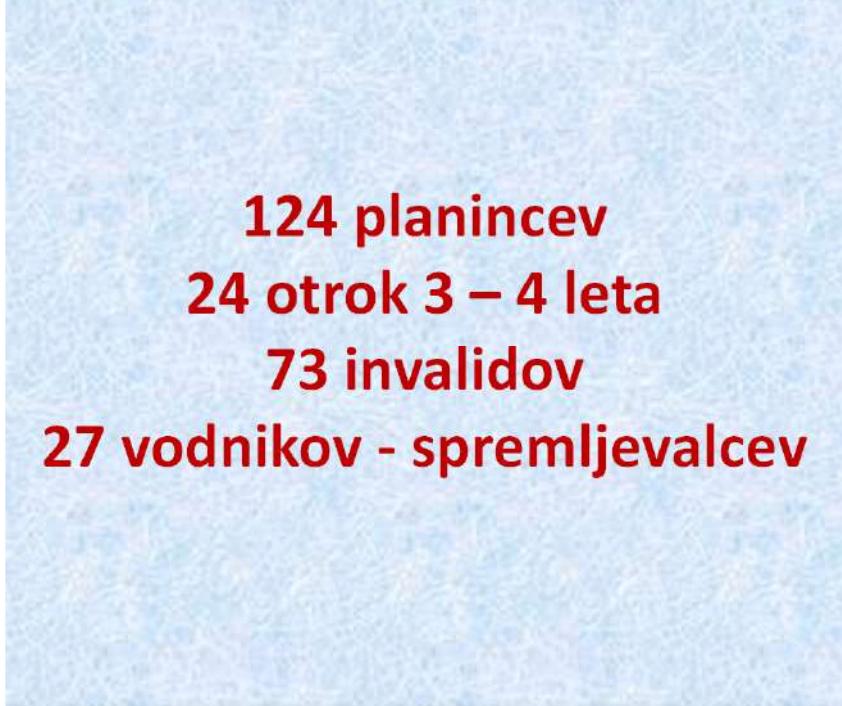

**124 planincev
24 otrok 3 – 4 leta
73 invalidov
27 vodnikov - spremljevalcev**

DS - Planinstvo za invalide/QPP

Jesenski posveti PZS

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

13. oktober 2017 – Kongres športa za vse

15. oktober 2017 – srečanje 7 županov na Mrzlici

2. nacionalna konferenca
na Čemšeniški planini
o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje

17. oktober 2017 – DS planinstvo za invalide/OPP
10. redna seja delovne skupine

DÓBER TEK
Slovenija
DS - Planinstvo za invalide/OPP

18. oktober 2017 – 2. Nacionalna konferenca o prehrani in telesni
dejavnosti za zdravje – Dober tek Slovenija

Jesenski posveti PZS

**24. oktober 2017 –
snemanje oddaje
Tednik RTV SLO**

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

PROJEKT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

**24. oktober 2017 – Predstavitev na jesenskih posvetih PZS - SEVNICA -
pokritost regijska**

**26. oktober 2017 – Predstavitev na jesenskih posvetih PZS – MARIBOR
- pokritost regijska**

**7. november 2017 Predstavitev na jesenskih posvetih PZS – VRHNIKA -
pokritost regijska**

**8. november 2017 Predstavitev na jesenskih posvetih PZS – VELENJE -
pokritost regijska**

**9. november 2017 Predstavitev na jesenskih posvetih PZS – KRANJ -
pokritost regijska**

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

7. november 2017
“izdelava promocijskega načrta”
s Špelo POLAK

30. november 2017
DS planinstvo za invalide/OPP
na Mengeški koči - Gobavica
11. redna seja delovne skupine

9. november 2017
snemanje oddaje
Prisluhnimo tišini RTV SLO

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

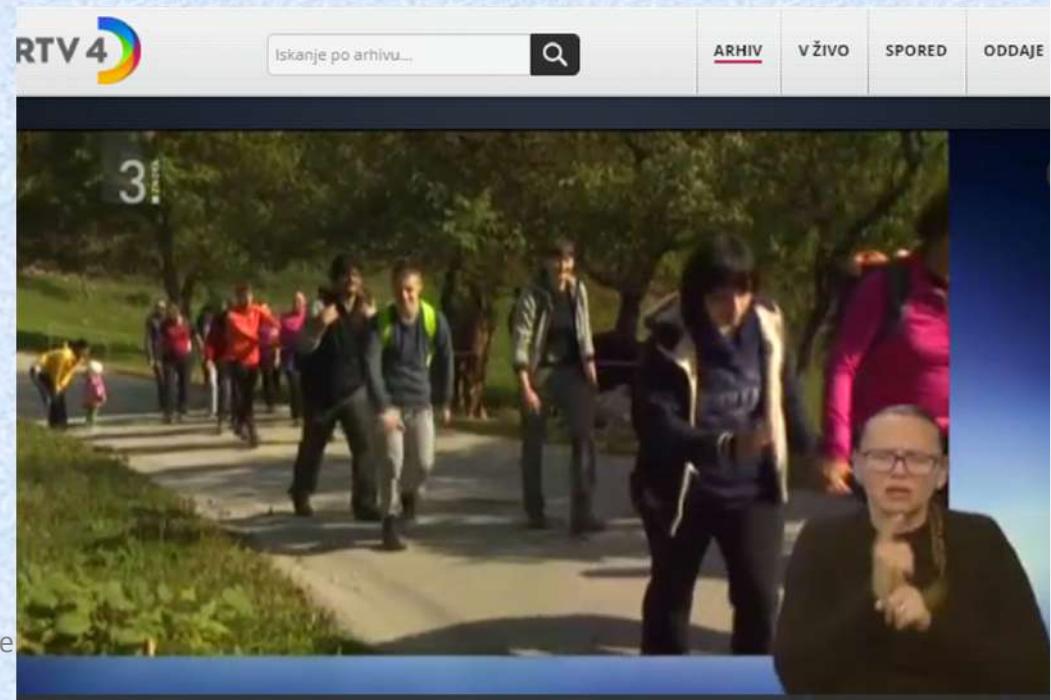
PRISPEVKI NA RTV SLO

28. september 2017 – Prispevki v oddaji Dobro jutro

7. oktober 2017 – Prispevke v oddaji Slovenska kronika

**6. november 2017 –
Prispevki v oddaji Tednik**

**15. november 2017 – Prispevki
v oddaji Prisluhnimo tišini**

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

"PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP"

PRISPEVKI

**Prispevki na spletni strani PZS:
predstavitev dela DS,
razpis usposabljanja,
prispevek o usposabljanju,
prispevek o Golteh,**

**Prispevek v
Planinskem vestniku**

TEMA MESECA

Jurček Nowakk

Planinstvo za invalide

Delovna skupina pri PZS

Nekaj let je v nekaterih planinskih sredinah nastajala ideja o bolj organiziranem vključevanju invalidov v planinstvo, in tako je s podporo vodstva PZS leta 2016 nastala delovna skupina z nazivom Planinstvo za invalide, ki jo trenutno sestavljajo Barbara Bajcer, Maja Bobnar, Boro Štrumbej, Jana Čander, Marjeta Čič, Tjaša Filipčič, Jurček Nowakk, Franc Gričar in Lidija Slatner. So vodniki PZS in strokovnjaki na področju dela z invalidi.

*Ovire so v glavi,
telo ne pozna meja;
Kranjska reber
Foto: Piotr Skrzypiec*

Namen dela skupine je izdelava programa dela z invalidi v planinstvu za vse generacije in vse kategorije invalidnosti (GO – gibalno ovirane, OMDR – osebe z motnjo v duševnem razvoju, gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, SAM – osebe s spektrom avističnih motenj, dolgotrajno bolne osebe (npr. epileptike). Na ta način lahko v planinstvo vključimo čim večje število invalidov ali pa povečamo število aktivnih invalidov, invalidnim osebam predstavimo slogan Planinstvo kot način življenja, pripravimo

ustrezen program za izobraževanje kadrov, ki bodo z invalidi delali, in skrbimo za povezovanje zainteresiranih zvez, planinskih društv, javnih zavodov ... Pričakujemo, da bomo lahko z uspešnim delovanjem skupine in programa pozitivno vplivali na vključevanje invalidov v družbo in znižali stopnjo njihove izoliranosti iz družbe, poskrbeli za zadovoljstvo invalidov, njihovih staršev, skrbnikov, prijateljev, jim zagotovili boljšo kakovost življenja, uveljavili "sistemska" model vključevanja, povečali rehabilitacijski učinek, vplivali

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

“PLANINSTVO ZA INVALIDE/OPP”

Hvala za pozornost

NI NEUMNIH VPRAŠANJ!

